

EENE EIGENAARDIGE MONSTRUOSITEIT BIJ EEN AARDBEI.

In Juli van dit jaar schreef mij de Heer J. C. SOETERS op „de Overplaats” te Huis ter Heide het volgende: „In mijn aardbeianaanplant vond ik gisteren eene vrucht met twee bloemen er op. Daar deze monstruositeit me onbekend is, ... zoo zoudt U mij verplichten met eene verklaring van het verschijnsel. Mocht U er prijs op stellen het object te zien, of in Uwe verzameling eene plaats te geven, dan zal ik de bloeiende aardbei aan U opzenden.” Ik had het bedoelde verschijnsel nooit waargenomen, en verzocht beleefdijk om toezending. De Heer SOETERS voldeed welwillend aan mijn verzoek. De aardbei was eenigszins door een merel aangevreten en door en door rijp, toen zij werd ontdekt en op formaline werd gezet; terwijl zij in het fleschje met formaline de reis van Huis ter Heide naar Wageningen maakte, wat m.i. nog de beste wijze van transport was. Zij was bij aankomst te Wageningen zoo, dat ik er de photo van kon laten maken, die op Pl. V, fig 7 wordt weergegeven. De aardbei is hangende gefotografeerd, met den top naar beneden. Aan den linker en aan den rechterkant ziet men uit deze aardbei een takje voortkomen, dat aan zijne basis eenige zeer klein gebleven, bijkans schubvormige bladeren vertoont, en boven die bladeren in een zeer dunnen bloemsteel overgaat, die aan den top eene normale, hoewel uiterst kleine bloem draagt.

Zoo als aan de meesten van mijne lezers zal bekend zijn, is de zoogenaamde „*aardbeivrucht*” eigenlijk niets anders dan de *bloembodem* van de aardbeibloem, welke bloembodem successievelijk sterk is uitgegroeid en vleezig is geworden. Wat men gewoonlijk de „*zaadjes*” van de aardbei noemt, zijn in werkelijkheid *vruchtjes*, ontstaan uit de zeer talrijke vruchtbeginselen van de aardbeibloem.

De bloembodem is het bovineinde van den bloemsteel, dus eigenlijk een tak. Terwijl echter andere takken aan den top een knop vormen, die weer tot een bebladerde scheut uitgroeit, doet de bloembodem zulks niet dan bij uitzondering. Zoo groeit de bloembodem van een roosbloem wel eens uit tot een korten, groen bebladerden tak; dan spreekt men van een „doorgroeierende” of „doorschietende” roos.

Zoo vond ik in MASTERS „Vegetable Teratology”, bl. 116 afgebeeld eene aardbei, waarvan de bloembodem is doorgegroeid tot een bebladerd takje, dat boven op de aardbei zit, — op gelijksoortige wijze als op den top van eene ananasvrucht een kroon van groene bladeren gezeten is.

Bij de aardbei van den Heer SOETERS heeft zich echter de bloembodem niet aan den top verlengd, maar heeft hij een tweetal zijknoppen gevormd, zooals een gewone tak knoppen vormt, die kunnen uitgroeien tot een bebladerden, soms ook bloemendragenden, twijg. Deze twee kleine zijknoppen, die op de aardbei ontstaan zijn, zijn beide uitgegroeid tot een klein takje, aan den voet van kleine, groene bladeren voorzien, en aan hun uiteinde een enkel zeer klein, maar overigens geheel normaal bloempje vormend.

Een geval als dit vond ik nergens beschreven. Daarom meende ik goed te doen, den Heer B. SMIT alhier te verzoeken, er eene photographie van te nemen; terwijl ik bij de reproductie dezer photo dit bijschrift voeg.

De hier beschreven monstrositeit werd aangetroffen bij eene plant, ontstaan uit een in het najaar van 1917 uitgeplanten aflegger van de in 1913 in den tuin van den Heer SOETERS geplante soort „Deutsche Ferne.” Voorzooover dezen Heer bekend is, heeft deze plant vroeger nooit zulk eene monstrositeit vertoond. Hij zal de plant zelve en ook de van haar uit te planten afleggers in strenge observatie houden, om te zien of monstrositeiten als de hier beschrevene zich daar meer voordoen.

J. RITZEMA Bos.